

افغانستان آزاد - آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

پژوهشگر: محمد آصف فقیری
۲۱ جنوری ۲۰۲۴

محمد آصف فقیری

حقوق بین الملل هوانوردی ملکی - ۱

ACAA-ICAO

فصل اول- مفاهیم و کلیات

مقدمه:

ایمنی هوائی اصطلاحی کلی است که شامل فرضیه، تحقیق و طبقه بندی اختلالات پرواز و جلوگیری از چنین اختلالاتی از طریق فراگیر نمودن مقررات، تحصیلات هوانوردی و طی دوره های آموزشی جامع می باشد، که به عنوان ایمنی مسافرت هوائی شناخته شده است.

ICAO "ایکائو" سازمان بین المللی هوانوردی ملکی یکی از شاخه های سازمان ملل متحد، در ۷ دسمبر سال ۱۹۴۴ پس از تصویب و امضای پیمان حمل و نقل هوائی موسوم به پیمان شیکاگو تشکیل شد، وظیفه این سازمان هماهنگ سازی استانداردهای بین المللی پروازی و مدیریت خطوط هوائی در سطح جهان است. اما موجودیت آن به طور رسمی در سال ۱۹۴۷ اتفاق افتاد. اولین جلسه ایکائو در ۶ مه ۱۹۴۷ تشکیل و در ۲۸ مه اعضای شورای آن انتخاب شدند. افغانستان نیز عضو آن می باشد و در قانون هوانوردی ملکی ماده ۲ بند ۲ چنین گفته است: (تنظیم و بهبود خدمات حمل و نقل هوائی ملکی در مطابقت به میثاق هوانوردی ملکی بین المللی، اسناد سازمان بین المللی هوانوردی ایکاو و سایر ضمایم مربوط آن) در این سازمان تقریباً همه کشورهای دنیا به آن پیوسته اند. مقر دائمی آن مونترال کانادا است، اما به طور موقت می تواند به محل دیگری منتقل شود. پیمان شیکاگو در ۹۶ ماده تدوین شده و در ضمن آن بر اصول کلی حقوق بین المللی و هوانوردی از جمله اصل حاکمیت دولت ها بر قلمرو و تابعیت هواپیما تأکید دارد. نپرداختن حق عضویت در این سازمان مانند سازمان ملل می تواند موجب تعلیق حق رأی آن عضو شود. شورای ایکائو نهاد اصلی تصمیم گیری در این سازمان است و از نمایندگان ۳۳ کشور عضو ایکائو که توسط اعضای مجمع عمومی برای مدت سه سال انتخاب می شوند، تشکیل می شود. در این تحقیق کوشش بر آن است تا به دریافت راه های حل بر مشکلات و معضلات هوانوردی کشور در تطبیق با معیار های بین المللی آن، ژرف نگری بر پدیده های روز افزون در هوانوردی ملکی که به صورت

برق آسا در گسترش است از منظر حقوق هوانوردی تحلیل گردد. شایان ذکر است که نگارنده این سطور نیز کارمند مسلکی هوانوردی ملکی افغانستان از ۲۰۱۰ بدین سو می باشد که در غنی سازی تحقیق با استفاده از تجارب، آموزش های ایمنی در نهادهای آموزشی هوانورد جهان و دفاع پایان نامه کارشناسی ارشد را که در حقوق بین الملل هوانوردی ملکی به موفقیت انجام داده ام بر غنا سازی نگارش می افزاید. امید بر آنست که دانشمندان را پسند طبع آید و محصلان را بصیرت افزاید.

مبحث اول- مفهوم حقوق بین الملل هوانوردی ملکی:

حقوق بین الملل هوائی رشته ای از علم حقوق است که قوانین و قواعد مربوط به عبور و مرور هواپیما ها و بهره برداری از هوا و هم چنین روابط حقوقی و تجاری ناشی از آنها را بررسی می کند، علاوه براین قواعد و مقررات مربوط به فرودگاهها و مقررات مربوط به حق پرواز و هدایت هواپیما نیز در قلمرو حقوق بین الملل هوائی قرار می گیرد. تولد حقوق هوائی مربوط به قرن بیستم است که در آن به عرصه پهناور فضا روبه رو هستیم که دو قلمرو برای اجرای مقررات در آن وجود دارد که از قبیل هوانوردی حمل و نقل داخلی و بین المللی است.

مشخصه قابل توجه حقوق بین الملل هوائی این است که تمام کشورها در قلمرو بین الملل از این وسیله که مزایای زیادی را در بردارد استفاده می کنند، به نحوی که هریک از پروازها از طرف عموم کشورها قابل پذیرش و اجراست و ساعات عزیمت و ورود و وضع ترافیک از قبل مشخص شده است. حقوق بین الملل هوائی برای حمل و نقل داخلی کشورها به خصوص کشورهایی که دارای خاک نسبتاً وسیع هستند، یا خصایص جغرافیائی نامساعدی دارند که نمی توانند از سایر وسایل حمل و نقل استفاده کنند به کار می رود، مثل ایالات متحده امریکا یا روسیه و برازیل که ترافیک داخلی گسترده دارند. اثر مهم ترافیک بین المللی توسعه و بسط قوانین و آئین نامه های مربوط به حقوق بین الملل هوائی است در حمل و نقل داخلی هر دولت سرویس های خود را به میل و اراده خود تشکیل می دهد، اما در ترافیک بین المللی با اجرای به پنج نوع آزادی دولت ها باید موافق باشند و کنفرانس شیکاگو ۱۹۴۴ بر همین اساس تشکیل شده است. حقوق هوائی یک حقوق ناپایدار و متغییر است، زیرا فن هواپیمائی در حال تحول است، به طوری که اقسام هواپیماها رو به تکامل می روند در نتیجه قوانین مربوط به آن ها نیز با اصلاح و تغیر مواجه است. حقوق هوائی یک حقوق فنی است در قسمت مسؤولیت متصدی حمل و نقل تابع اصول خاص است بعضی آن را حقوق ماشین ها و تأسیسات گفتند که در تکنیک و روش قضائی تابع نظم خاص خود است.

حقوق هوائی یک حقوق مرکب است، چراکه قوانین حقوق عمومی و حقوق خصوصی و حقوق داخلی و حقوق بین المللی در کنار یک دیگر قرار می گیرند، اما در حقوق هوائی مقررات حقوق عمومی پیش از مقررات حقوق خصوصی اهمیت دارند (یاسا، ۱۳۹۷: ۱-۳).

ادامه دارد